

**Kúria
ítélete**

Az ügy száma: Bfv.II.681/2015/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke,
. Feleky István előadó bíró,
. Kiss Sándor bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. április 13.

Az ügy tárgya: adócsalás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): **I. rendű terhelt** és társai

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság 30.B.37994/2008/549.
ítélet

Másodfok: Óvárosi Bíróság 22.Bf.7781/2009/23. ítélet

Az indítvány előterjesztője: **IV. rendű terhelt** védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmények miatt **I. rendű terhelt** és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a **IV. rendű terhelt** védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pesti Központi Kerületi Bíróság 30.B.37994/2008/549. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 22.Bf.7781/2009/23. számú ítéletét **IV. rendű terhelt** tekintetében megváltoztatja:

felmenti az ellene

- bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés - tényállás I.8. pont (**cég 1**) 540.000 forint általános forgalmi adó csökkentése],
- bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés - tényállás I.15. pont (**cég 2**) 3.462.000 forint általános forgalmi adó csökkentése],
- bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés - tényállás I.24. pont (**cég 3**) 6.204.000 forint általános forgalmi adó csökkentése],
- bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés - tényállás I.26/1. pont (**cég 4**) 1.606.000 forint általános forgalmi adó csökkentése], továbbá
- 4 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. § -

tényállás I.8., 15., 24. és 26/1. pont)
miatt emelt vád alól.

Egyebekben a megtámadott határozatot **IV. rendű terhelt**
tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs
helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint
azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt
nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. január 30. napján
tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 30.B.37994/2008/549.
számú ítéletével **IV. rendű terheltet** bűnösnek mondta ki
- 6 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettének
kísérletében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.)
318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás 46. pont],
 - 13 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettében
[korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés - tényállás 15.,
24., 28., 31., VIII., XII.],
 - 18 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettében
[korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés - tényállás 8.,
16., 22., 26/1., 31., 32., 38., 40., 42., VIII., XII.],
 - 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás vétségében [korábbi
Btk. 310. § (1) bekezdés - tényállás 41., VIII.],
 - 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás
büntettében [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont - tényállás
I.],
 - 31 rendbeli bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás
vétségében (korábbi Btk. 276. § - tényállás jelöletlen) és
 - 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettének
kísérletében [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c)
pont, (4) bekezdés b) pont - tényállás 28.].
- [2] Ezért öt 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől
eltiltásra ítélte. Rendelkezett továbbá az előzetes fogvatartás
beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.
- [3] A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi
Törvényszék a 2009. november 27. napján tartott nyilvános ülésen
meghozott és kihirdetett 22.Bf.7781/2009/23. számú ítéletével az
elsőfokú ítéletet a IV. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta:
- a tényállás 46. pontjában írt cselekményét 6 rendbeli csalás
büntette kísérletének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2)
bekezdés II. fordulat c) pont, (6) bekezdés b) pont],
 - a korábbi Btk. 310. § (3) bekezdése szerinti adócsalás büntetteit
7 rendbelinek (3 esetben folytatólagosan elkövetettnek),
 - a korábbi Btk. 310. § (2) bekezdése szerinti adócsalás büntetteit
23 rendbelinek (4 esetben folytatólagosan elkövetettnek),

- a magánokirat-hamisítás vétségeit 39 rendbelinek (7 esetben folytatólagosan elkövetettnek) minősítette;
 - a büntetését halmazati büntetésként kiszabottnak tekintette;
 - korrigálta a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést;
- egyebekben pedig helybenhagyta.

- [4] Az elsőfokú bíróság által megállapított - a másodfokú bíróság általi kiegészítéssel és pontosítással nem érintett - történeti tényállás lényege a következő:
- [5] ... és társai, **I. rendű terhelt**, **II. rendű terhelt** és **IV. rendű terhelt** 1997-től nem a saját nevükben, hanem névlegesen másokat tulajdonossá vagy vezető tisztségviselővé téve hoztak létre gazdasági társaságokat. Céljuk az volt, hogy fiktív - nem valós gazdasági eseményekről kiállított - költség számlákat bocsátanak ki, majd ezeket felhasználva jutnak illegális bevételhez. Részben úgy, hogy a fiktív számlákkal további más cégek nevében jogosulatlanul igényelnek vissza általános forgalmi adót. Részben pedig úgy, hogy a fiktív költség számlákat ténylegesen működő gazdasági társaságoknak értékesítik, mely befogadó cégek azokat a saját könyvelésükben, analitikájukban és adóbevallásukban szerepeltetik, társasági és általános forgalmi adójukat csökkentik, vagy általános forgalmi adót igényelnek vissza.
- [6] ... és társai, az **I. rendű**, **II. rendű** és **IV. rendű** terheltek állták a cégalapítások költségeit, intézték ügyvédi, közjegyzői közreműködéssel a bejegyzést, a bankszámla-nyitást, ugyanakkor maguk határozták meg a cégek tevékenységi körét, maguknál tartották a cégiratokat, a cégbélyegzőket, a cégek nevében számlatömböket vásároltak, az egyes cégek névleges vezetőivel íraták alá a valótlan tartalmú szerződéseket, üres számlatömböket, maguknak szerezték meg a cégek bankszámlái fölötti rendelkezési jogot, az arra utalt összegeket megbízottjuk vette fel, aki a jutalék levonását követően juttatta vissza az átutalóknak. Az egyes cégeket ténylegesen működtető terheltek, köztük a **IV. rendű** terhelt utasítására ... irodájának adminisztrátorai készítették elő a valótlan tartalmú szerződéseket és számlákat. A fiktív számlákat kibocsátó és befogadó cégek vezetői személyesen vagy közvetítők útján továbbították a megrendeléseket, illetőleg a számlákat.
- [7] **I. rendű terhelt** és **IV. rendű terhelt** tevékenysége elkülönült egymástól (elsőfokú ítélet 445. oldal 1. bekezdés). ... 2000 márciusában eltűnt, korábbi társai, köztük a **IV. rendű** terhelt továbbfolytatta a tevékenységét. A fiktív számlákat befogadó cégek az adóbevallásokat az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Budapesti és Pest megyei igazgatóságaihoz nyújtották be (elsőfokú ítélet 180-182. oldal).
- [8] A **cég 5** (tényállás I.8.,9.,15.,24.,26.,IX. pont) működtetője **I. rendű terhelt** (elsőfokú ítélet 182. oldal); a **cég 6** (tényállás I.2.,8.,9.,15.,24.,26.,IX. pont) működtetője **I. rendű terhelt** (elsőfokú ítélet 189. oldal).
- [9] Tényállás I.8. pont:
A **cég 1** - részben - a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláit fogadta be,

szerepeltette a könyvelésében és adóbevallásában, s ezáltal csökkentette általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségét (elsőfokú ítélet 200-202. oldal).

[10] Tényállás I.15. pont:

A **cég 2** - részben - a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláit fogadta be, szerepeltette a könyvelésében és adóbevallásában, s ezáltal csökkentette általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségét. (elsőfokú ítélet 210-212. oldal)

[11] Tényállás I.24. pont:

A **cég 3** - részben - a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláit fogadta be, szerepeltette a könyvelésében és adóbevallásában, s ezáltal csökkentette általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségét (elsőfokú ítélet 223-227. oldal).

[12] Tényállás I.26/1. pont:

A **cég 4** - részben - a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláit fogadta be, szerepeltette a könyvelésében és adóbevallásában, s ezáltal csökkentette általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségét (elsőfokú ítélet 228-231. oldal).

[13] **I. rendű terhelt** az általa alapíttatott és működtetett tényleges tevékenységet nem folytató alábbi cégek nevében kiállított számlák biztosításával nyújtott segítséget ahhoz, hogy az azokat megvásárló cégek képviselői valótlan tartalmú adóbevallás készítésével és az adóhatóság felé való bemutatásával általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségeiket jogosulatlanul csökkentsék: a **cég 1** (tényállás I.8. pont) részben a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláival (elsőfokú ítélet 259-260. oldal); a **cég 2** (tényállás I.15. pont) részben a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláival (elsőfokú ítélet 260. oldal); a **cég 3** (tényállás I.24. pont) részben a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláival (elsőfokú ítélet 261. oldal); a cég 4 (tényállás I.26/1. pont) viszont olyan cégek fiktív számláival nyújtott be adóbevallást, melyek között a **cég 5** és **cég 6** nem szerepel (elsőfokú ítélet 261. oldal).

[14] **IV. rendű terhelt** az általa alapíttatott és működtetett tényleges tevékenységet nem folytató alábbi cégek nevében kiállított számlák biztosításával nyújtott segítséget ahhoz, hogy az azokat megvásárló cégek képviselői valótlan tartalmú adóbevallás készítésével és az adóhatóság felé való bemutatásával általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségeiket jogosulatlanul csökkentsék (elsőfokú ítélet 265. oldal):

[15] A **cég 1** (tényállás I.8. pont) a **cég 5**-től származó számlák felhasználásával az általános forgalmi adófizetési kötelezettségét 540.000 forinttal csökkentette; a **cég 2** (tényállás I.15. pont) a **cég 5**-től származó számlák felhasználásával az általános forgalmi adófizetési kötelezettségét 3.462.000 forinttal csökkentette; a **cég 3** (tényállás I.24. pont) a **cég 6**-tól származó számlák felhasználásával az általános forgalmi adófizetési kötelezettségét 6.204.000 forinttal csökkentette; a **cég 4** (tényállás I.26/1. pont) a **cég 5**-től származó számlák felhasználásával az általános forgalmi adófizetési kötelezettségét 1.606.000 forinttal csökkentette.

- [16] ... XII. rendű terhelt az **I. rendű terhelt** által alapított és működtetett tényleges tevékenységet nem folytató alábbi cégek nevében számlák kiállításával, illetve az azokhoz szükséges feltételek biztosításával nyújtott segítséget ahhoz, hogy az azokat megvásárló cégek képviselői valótlan tartalmú adóbevallás készítésével és az adóhatóság felé való bemutatásával általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségeiket jogosulatlanul csökkentsék: a **cég 1** (tényállás I.8. pont) a **cég 5-től és cég 6-tól**; a **cég 2** (tényállás I.15. pont) a **cég 5-től és cég 6-tól**; a **cég 4** (tényállás I.26/1. pont) esetében a **cég 5-től és cég 6-tól** származó számlák felhasználásával az általános forgalmi adófizetési kötelezettségét 1.606.000 forinttal csökkentette (elsőfokú ítélet 273-276. oldal).
- [17] II. A) A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen a IV. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt: a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontját megjelölve a bűnösségnek részben a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt történtként megállapítása, másodlagosan - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontját, illetőleg a Be. 373. §-a (1) bekezdésének III.a) és b) pontját meg nem jelölve - az indokolási kötelezettség megsértése és az indokolásnak a rendelkező résszel való ellentéte miatt; részfelmentés és a büntetés enyhítése, másodlagosan hatályon kívül helyezés, és új eljárásra utasítás érdekében.
- [18] 1. A védő indokai szerint törvénysértő a IV. rendű terhelt bűnösségének megállapítása a tényállás I.8. (**cég 1**), I.15. (**cég 2**), I.24. (**cég 3**) és I.26/1. (**cég 4**) pontjaiban körülírt cselekményekben. A védő ellentmondásosnak látta az alapítéletet abban a kérdésben, hogy ki alapítottatta és működtette a **cég 5-t és a cég 6-t**. Az irányadó tényállás szerint ez a személy **I. rendű terhelt** (elsőfokú ítélet 182., 259-261. oldal), és ide sorolja az elsőfokú ítélet 440., 444. és 445. oldalairól idézetteket. Ennek azonban ellentmond, hogy **IV. rendű terhelt** bűnösségét a tényállás I.8., 15., 24. és 26/1. pontjaiban megállapították. A védő hivatkozott **IV. rendű terhelt** e részében tagadó vallomásra (elsőfokú bíróság 517. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 22. oldal). A védő a részfelmentés következtében a büntetés enyhítését is indítványozta.
- [19] 2. A védő szerint az indokolási kötelezettség megsértése, s egyúttal az indokolásnak a rendelkező résszel való teljes mértékű ellentétessége, hogy ha **I. rendű terhelt** volt a **cég 5** és a **cég 6** működtetője, **IV. rendű terhelt** pedig következetesen vallotta, nem vett részt e két cég működtetésében és az irányadó tényállás alapján tevékenysége elkülönült **I. rendű terhelttől** (elsőfokú ítélet 445. oldal), akkor miként volt elutasítható a védekezése, és került megállapításra az is, hogy mégis ő működtette a két céget (elsőfokú ítélet 265. oldal). A védő summázata alapján az alapítélet „helyenként tényként rögzít az ítélet többi részében foglalt, és megfelelően indokolt megállapításaival teljesen ellentétes állításokat anélkül, hogy azokat megindokolná”.

- [20] 3. A védő állítása, hogy számos adószámítási hiba van az alapítéletben, példálózó jelleggel ilyeneket meg is jelölt.
- [21] B) A Legfőbb Ügyészség a BF.778/2015/1. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [22] A Legfőbb Ügyészség az irányadó tényállás támadásának tekintette a számítási hibák kifogásolását. Továbbá azt is, hogy „a tényállásban csupán az szerepel, hogy az cég 5-t és a **cég 6-t I. rendű terhelt** működtette.” Érvelését így folytatta: „Tény, hogy az irányadó tényállás tartalmaz ilyen adatot is (elsőfokú ítélet 182-189. oldalai), azonban az elsőfokú ítélet 265-267. oldalai már **IV. rendű terhelt** által működtetett cégeknek tünteti fel a hivatkozott cégeket és következetesen neki tulajdonítja a bíróság a felülvizsgálati indítvány által kifogásolt tényállási pontokban ezen cégek nevében kiállított fiktív számlák kibocsátását. Ezzel teljes mértékben összhangban áll az ítélet indokolása.” Az irányadó tényállás támadása miatt a felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt.
- [23] **IV. rendű terhelt** bűnösségének megállapítása törvényes, miként a másodfokú bíróság általi helyesbítéssel a felrótt cselekmények minősítése is.
- [24] A Legfőbb Ügyészség az alapítélet indokolását sem találta hiányosnak tény- és jogkérdésekben, az indokolás pedig összhangban áll a rendelkező résszel. Az indokolás nyomon követhető, nincs olyan hiányosság, hogy ne lenne megállapítható, mire alapozta a bíróság a döntését.
- [25] A Legfőbb Ügyészség nem észlelt egyéb ún. abszolút eljárási szabálysértést sem, ezért a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta **IV. rendű terhelt** tekintetében.
- [26] A védő az észrevételében - korábbi érvelésének rövid megismétlésével - vitatta a Legfőbb Ügyészség álláspontját, és indítványát változatlanul fenntartotta. A „Be. kommentár”-ra is hivatkozott, miszerint a jogerős határozat bármely részében szereplő minden ténymegállapítást a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni.
- [27] C) **IV. rendű terhelt** az észrevételében hangsúlyozta, hogy **I. rendű terhelt** az alapügyben beismerő vallomást tett a felülvizsgálati indítványban vitatott cégekkel kapcsolatosan, ami alátámasztja, hogy ezen cégek nem az ő érdekeltségébe tartoztak. Kérte, hogy „rehabilitáljanak, olyan ítéletet kapjak, melyben olyan cselekményekért felelek, amiket valóban elkövettem.”
- [28] III. A védő felülvizsgálati indítványa - az alábbiak szerint - alapos.
- [29] A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, és az a felülvizsgálati indítványban nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

- [30] Ennek megfelelően a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. A tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [31] A védő számítási hibákra is hivatkozott, ám ezt az eljárásjogi indokot a Kúria nem vizsgálhatta, mert az - miként a Legfőbb Ügyészség helytállóan utalt rá - az irányadó tényállás tilalmazott támadásának tekintendő.
- [32] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjának 3. fordulata alapján helye van felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [33] A már ismertetett irányadó tényállás összegezve:
- [34] 1. Az irányadó tényállás szerint a **cég 1** (tényállás I.8. pont - elsőfokú ítélet 200-202. oldal), a **cég 2** (tényállás I.15. pont - elsőfokú ítélet 210-212. oldal), a **cég 3** (tényállás I.24. pont - elsőfokú ítélet 223-227. oldal) és a **cég 4** (tényállás I.26/1. pont - elsőfokú ítélet 228-231. oldal) - részben - egyaránt a **cég 5** és **cég 6** fiktív számláit fogadta be, szerepeltette a könyvelésében és adóbevallásában, s ezáltal csökkentette általános forgalmi és társasági adófizetési kötelezettségét.
- [35] 2. A tényálláson belül megfelelésben áll egymással az, hogy a) a **cég 5** és **cég 6** működtetője **I. rendű terhelt** (elsőfokú ítélet 182. és 189. oldal); b) ... XII. rendű terhelt felelősségének kimutatásában a tényállás I.8. (**cég 1**), I.15. (**cég 2**) és I.26/1. (**cég 4**) kapcsán is az szerepel, hogy **I. rendű terhelt** alapította és működtette a **cég 5**-t és **cég 6**-t; c) az elsőfokú bíróság a jogi értékelés körében („mérlegelés”) **I. rendű terheltet** illetően megállapította, hogy a cég 1 (helyesen: ... - tényállás I.8. pont) és ... „cégei” (köztük **cég 4** - tényállás 26/1. pont) felé a felrótnál kevesebbet számlázott volna azzal, hogy „valamennyi cég nem vitásan az ő érdekeltségébe tartozott” (elsőfokú ítélet 440. oldal 4. bekezdés).
- [36] 3. Ellenben a 2. pontbelieknek részben ellentmond, hogy **I. rendű terhelt** felelősségének kimutatásában ugyan a **cég 1** (tényállás I.8. pont), az **cég 2** (tényállás I.15. pont) és a **cég 3** (tényállás I.24. pont) kapcsán egyaránt jelölve van a számlák **cég 5**-től és **cég 6**-tól származása, ámde a **cég 4** (tényállás I.26/1. pont) kapcsán kizárólagosan más cégektől származó számlák vannak feltüntetve (elsőfokú ítélet 259-261. oldal).
- [37] 4. A 2. pontbelieknek már egészében mond ellent, hogy **IV. rendű terhelt** felelősségének összegzésében általa alapítottaként és működtettként van feltüntetve a **cég 5** a **cég 1** (tényállás I.8. pont), a **cég 2** (tényállás I.15. pont) és a **cég 4** (tényállás I.26/1. pont) kapcsán, a **cég 6** pedig a **cég 3** (tényállás I.24. pont) kapcsán.

- [38] Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság „elutasította” (elvetette) **IV. rendű terhelt** tagadását, miszerint számlát forgalmazott volna a **cég 1** (tényállás I.8. pont), a **cég 2** (tényállás I.15. pont), a **cég 3** (tényállás 24. pont), a **cég 4** (tényállás 26/1. pont) – és a **cég 7** – felé számlákat. Az elutasítás indoka az volt, hogy „ezen cégek könyvelésében, adóbevallásában több az **cég 5**-től származó számla található, márpedig ezt a céget IV. rendű terhelt működtette” (elsőfokú ítélet 444. oldal 5. bekezdés).
- [39] 5. A 4. pontban foglaltakat csak részben erősíti, hogy az elsőfokú bíróság a jogi értékelés körében is megállapította, miszerint a **cég 5**-t **IV. rendű terhelt** működtette, a **cég 6**-ról nincs szó.
- [40] 6. A Fővárosi Főügyészség KÜO.721/2001. számú vádirata (ld. tényállás I. pontja) azt róttta fel **I. rendű terheltnek**, hogy „az 1. számú mellékletben felsorolt, tényleges gazdasági tevékenységet nem folytató cégek nevében kiállított számlákkal segítséget nyújtott ahhoz, hogy a hamis számlák felhasználásával a cégek vezetői valótlan tartalmú adóbevallást készítsenek és általános forgalmi adó, valamint társasági adófizetési kötelezettségeiket csökkentsék” (53. oldal).
- [41] A Fővárosi Főügyészség KÜO.721/2001. számú vádiratának (ld. tényállás I. pontja) 1. számú melléklete a cég 5. és a **cég 6** működtetőjeként **I. rendű terheltet** jelölte meg; e két cég nem is szerepel a **IV. rendű terhelt** által működtetettként megjelöltek között.
- [42] A Fővárosi Főügyészség KÜO.721/2001. számú vádirata (ld. tényállás I. pontja) azt róttta fel **IV. rendű terheltnek**, hogy „valós működést nem végző cégek alapításával, az általa forgalmazott hamis, tényleges gazdasági eseményeket nem tartalmazó számlák közvetítésével, illetve az átutalt pénz felvételével és átadásával (...) működött közre abban, hogy a hamis számlák felhasználásával készített valótlan tartalmú adóbevallások alapján a cégek vezetői adófizetési kötelezettségeiket csökkentsék” (59. oldal).
- [43] A Fővárosi Főügyészség KÜO.721/2001. számú vádiratának (ld. tényállás I. pontja) 1. számú melléklete a **IV. rendű terhelt** által működtetettként megjelölt cégek között nem szerepeltette a cég 5 és a **cég 6** cégeket.
- [44] A Fővárosi Főügyészség a KÜO.721/2001. számú vádiratában (ld. tényállás I. pontja) **I. rendű terheltet** és **IV. rendű terheltet** egyaránt bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetteivel és bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségeivel vádolta a tényállás I.8, 15., 24. és 26. vádpontokban (is) (72-73. oldal).
- [45] A vád tárgyaló ügyész általi kiegészítése, pontosítása a következőket tartalmazza:
- [46] „A 8. vádpontot érintően a cég 1 jogtalan adócsökkentése elkövetéséhez való közreműködések: **I. rendű terhelt** számlák biztosítása az általa alapított és működtetett alábbi cégektől: (...) cég 5, **cég 6**; IV. r. terhelt számlák biztosítása az általa alapított és/vagy működtetett alábbi cégektől, illetőleg az átutalt pénzek felvétele és átadása kapcsán érintett cégek: cég 5

(helyesen: cég 5) (elsőfokú ítélet 129-130. oldal).

- [47] „A 15. vádpontot érintően az cég 2 jogtalan adócsökkentése elkövetéséhez való közreműködések: **I. rendű terhelt** számlák biztosítása az általa alapíttatott és működtetett alábbi cégek által: (...) cég 5, **cég 6**; IV. r. terhelt számlák biztosítása az általa alapíttatott és/vagy működtetett alábbi cégektől, illetőleg az átutalt pénzek felvétele és átadása kapcsán érintett cégek: cég 5 (helyesen: cég 5) (elsőfokú ítélet 133-134. oldal).
- [48] „A 24. vádpontot érintően a cég 3 jogtalan adócsökkentése elkövetéséhez való közreműködések: **I. rendű terhelt** számlák biztosítása az általa alapíttatott és működtetett alábbi cégektől: (...) cég 5 (helyesen: **cég 5, cég 6**; IV. r. terhelt számlák közvetítésével, illetőleg az átutalt pénzek felvétele és átadása kapcsán érintett cégek: **cég 6**” (elsőfokú ítélet 140-141. oldal).
- [49] „A 26. vádpontot érintően a cég 4 és cég 4 (helyesen: **cég 4**) jogtalan adócsökkentése elkövetéséhez való közreműködések: (...) **I. rendű terhelt** (...) számlák biztosítása az általa alapíttatott és működtetett alábbi cégektől a **cég 4** vonatkozásában: (...) **cég 5, cég 6**; IV. r. terhelt számlák közvetítésével, illetőleg az átutalt pénzek felvétele és átadása kapcsán a **cég 4** vonatkozásában: **cég 5**” (elsőfokú ítélet 142-143. oldal).
- [50] A vád tehát a tényállás I.8. (**cég 1**), 15. (**cég 2**), 24. (**cég 3**) és 26. (**cég 4** - az elsőfokú ítéletben: 26/1. pont) vádpontok mindegyike kapcsán **I. rendű terheltnek** felrótt cselekmény „számlák biztosítása az általa alapíttatott és működtetett cégektől”; **IV. rendű terheltnek** felrótt cselekmény a tényállás I.8. (**cég 1**) és I.15. (**cég 2**) kapcsán differenciálatlanul „számlák biztosítása az általa alapíttatott és/vagy működtetett alábbi cégektől, illetőleg az átutalt pénzek felvétele és átadása”; a tényállás I.24. (**cég 3**) és 26. (**cég 4** - az elsőfokú ítéletben: 26/1. pont) kapcsán „számlák közvetítésével, illetőleg az átutalt pénzek felvétele és átadása”, mely cselekményekkel közreműködtek abban, hogy a hamis számlák felhasználásával készített valótlan tartalmú adóbevallások alapján a számlákat befogadó cégek vezetői adófizetési kötelezettségeiket csökkentsék.
- [51] A vád pontosítható lett volna, ennek ellenére a Kúria számára egyértelmű, hogy a vád a) a **cég 5-t** és **cég 6-t** **I. rendű terhelt** által alapíttatott és működtetett cégeknek tudta be; b) **I. rendű terheltnek** a számlák biztosítását, míg **IV. rendű terheltnek** a számlák közvetítését, illetőleg az átutalt pénzek felvételét és átadását róta fel.
- [52] 7. Ezzel szemben az ítélet tényállása a **cég 5** és **cég 6** cégeket egyidejűleg jelölte meg **I. rendű terhelt** és **IV. rendű terhelt** által alapíttatottként és működtetettként, továbbá mindkettőjüknek az adócsalásban és magánokirat-hamisításban való bűnsegélyét az e két cégtől származó fiktív számlák „biztosításában” jelölte meg - azzal, hogy **IV. rendű terhelt** bűnsegélye kapcsán másnemű cselekvőséget (számlák közvetítése, átutalt pénzek felvétele és átadása) sem jelölt meg.

- [53] 8. Ilyen körülmények között, mivel az irányadó tényállás a **IV. rendű terheltnek** felrótt cselekvőseget **I. rendű terheltnek** is tulajdonította, kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy az érintett bűncselekményeket **IV. rendű terhelt** követte el.

Az indítvány elvi tartalma

- [54] A bűnösség megállapítása törvénysértő, mert az irányadó tényállás szerint a bíróság ugyanazt a bűnsegédi magatartást róta fel az I. rendű és a IV. rendű terhelteknek, így a felülvizsgálattal érintett IV. rendű terhelt bűnössége nem állapítható meg.

A döntés elvi tartalma

- [55] A bűnösség megállapítása törvénysértő, mert az irányadó tényállás szerint a bíróság ugyanazt a bűnsegédi magatartást róta fel az I. rendű és a IV. rendű terhelteknek, így a felülvizsgálattal érintett IV. rendű terhelt bűnössége nem állapítható meg.

Záró rész

- [56] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdésének 1. fordulata szerint tanácsülésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondata 1. fordulatának megfelelő összetételben eljárva - miután a hivatalból lefolytatott vizsgálata alapján a felülvizsgálatot megalapozó eljárási más szabálysértést sem észlelt, a felülvizsgálati indítványnak helyt adott.
- [57] A Kúria **IV. rendű terheltet** a Be. 331. §-ának (1) bekezdése, illetőleg a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjának 2. fordulata alapján - a támadott határozat megváltoztatásával - felmentette az ellene bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés - tényállás I.8. pont (**cég 1**) 540.000 forint általános forgalmi adó csökkentése], bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés - tényállás I.15. pont (**cég 2**) 3.462.000 forint általános forgalmi adó csökkentése], bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés - tényállás I.24. pont (**cég 3**) 6.204.000 forint általános forgalmi adó csökkentése], bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés - tényállás I.26/1. pont (**cég 4**) 1.606.000 forint általános forgalmi adó csökkentése], továbbá 4 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. § - tényállás I.8., 15., 24. és 26/1. pont) miatt emelt vád alól.
- [58] A részfelmentés következtében a bűnösség köre kétségtelenül szűkült, éspedig 6 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérletére [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont - tényállás 46. pont], 7 rendbeliről 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettére [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés - tényállás I.31., 28., VIII., XII.], 23 rendbeliről 21 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettére [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés - tényállás I.16., 22., 31., 32., 38., 40., 42. VIII., XII.], 39 rendbeliről 35 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségére (korábbi Btk. 276. §), 1 rendbeli bűnsegédként

elkövetett adócsalás vétségére [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés - tényállás 41., VIII.], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettére [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont - tényállás I.] és 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás bűntettének kísérletére [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont - tényállás 28.].

- [59] A kiszabott 3 év 6 hónap börtönbüntetés és 4 év közügyektől eltiltás azonban olyan tartamú, hogy arra a részfelmentés nem bír kihatással. Ezért a Kúria nem látott lehetőséget a büntetés enyhítésére.
- [60] IV. A védő állítása ellenére az indokolás nem áll ellentétben a rendelkező résszel, mert **IV. rendű terhelt** tekintetében formálisan megfelelésben áll egymással az, ami egyrészt az indokolás részét képező tényállásban általa elkövetett bűnsegédi magatartásként az I.8., 15., 24. és 26/1. pontokban rögzítésre került, másrészt a rendelkező részben a bűnösség kimondása körében megjelent.
- [61] A védő állítása ellenére az indokolási kötelezettség megsértése sem állapítható meg, mivel a bíróság **IV. rendű terhelt** tekintetében megokolta, hogy miért vetette el a megjelölt tényállási pontbeli cselekmények elkövetését tagadó vallomását (elsőfokú ítélet 444-445. oldal). Vagyis nem állt elő olyan helyzet, hogy a megtámadott határozat indokolása tény vagy jogkérdés tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, a bíróság mire alapozta a döntését (EBH 2011. 2387., EBH 2010.2210., BH 2013.10.).
- [62] Az indokolási kötelezettség elmulasztása révén pedig nem vizsgálható a bűnösség megállapításának, a felmentésnek, az eljárás megszüntetésének, a bünteteskiszabásnak, illetve az intézkedés alkalmazásának anyagi jogi helyessége, azaz a bírói értékelés eredménye az indokolási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos vizsgálatnak nem tárgya, mivel a mérlegeléssel szembeni, eltérő értékelést célzó támadás ezúton sem lehetséges, illetve az a - tényállás támadhatatlanságát előíró - Be. 423. § (1) bekezdésének megkerülését jelentené (BH 2012.32.). Ha kitűnik az eljáró bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta; a bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.). Más megfogalmazásban: az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozással a jogerős ítéletben foglalt tényállás nem kérdőjelezhető meg (Bfv.II.933/2011/6.); indokolási kötelezettség elmulasztása címén a bizonyítékok értékelése nem támadható (Bfv.III.439/2014/8.).
- [63] A felmentés tehát önmagában az irányadó tényállás párhuzamos ténymegállapításaira alapozott.
- [64] A Kúria egyebekben a megtámadott határozatot **IV. rendű terhelt** tekintetében hatályában fenntartotta (Be. 426. §).
- [65] A Kúria ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. április 13.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleký István s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelél:
TóthLné
bíróági tisztviselő